

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

підготовки	бакалавра
спеціальності	014 Середня освіта
освітньо-професійної програми	Середня освіта. Німецька мова

Луцьк 2021

Силабус навчальної дисципліни «Теоретичний курс німецької мови»
підготовки бакалавра галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка», спеціальності
014 «Середня освіта» за освітньою програмою «Середня освіта. Німецька мова».

Розробники:

Лисецька Н. Г., доцент, доцент кафедри німецької філології, кандидат
філологічних наук;

Рись Л. Ф., доцент, доцент кафедри німецької філології, кандидат
філологічних наук.

**Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри німецької
філології**
протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Зміни до силабусу внесено на підставі рішення засідання науково-методичної
комісії факультету іноземної філології від 03.02.2022 р., протокол № 7.

**Силабус навчальної дисципліни перезатверджено на засіданні кафедри німецької
філології**
протокол № 10 від 04.02.2022 р.

Завідувач кафедри:

Застровська С. О.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	014 Середня освіта, Німецька мова, бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 210 год /7 кр.		Рік навчання: 4-ий
		Семестр: 7,8-ий
ІНДЗ: немає		Лекції: 48 год.
		Семінарські: 42 год.
		Самостійна робота: 108 год.
	Консультації: 12 год.	
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання		німецька

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові	Рись Лариса Федорівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	м.т. 050 7217876
	rys.larysa@vnu.edu.ua , larysa_rys@yahoo.de
Сторінка курсу лексикології в Moodle:	http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=697
Прізвище, ім'я та по батькові	Лисецька Наталія Григорівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	м.т. 066 1050516 lysetska.nataliya@vnu.edu.ua
Дні занять згідно розкладу	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Теоретичний курс німецької мови включає лексикологію та стилістику сучасної німецької мови.

Лексикологія є складовою частиною мовознавчої науки, яка займається дослідженням як окремих мовних знаків (морфем, слів, сталих словосполучень), так і словникового складу мови в цілому. Провідною ідеєю курсу «Лексикологія німецької мови» є поглиблення знань студентів про семантичні і функціональні особливості мовних одиниць, які сприяють вдосконаленню навичок усної та письмової комунікації.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Стилістика» є функціонально-стильові засоби мови та їхнє застосування з погляду норм; стиль в усіх мовознавчих значеннях цього терміну; експресивні засоби мови, стилістичні фігури.

2. Пререквізити та постреквізити.

Пререквізити: Ефективність засвоєння змісту теоретичного курсу німецької мови значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: практика усного та писемного мовлення німецької мови, практична граматики німецької мови, практична фонетика німецької мови, вступ до мовознавства.

Постреквізити: для успішного складання атестаційного іспиту.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою курсу є опанування здобувачами освіти як традиційних, так і новітніх теоретичних і практичних знань з лексикології і стилістики з точки зору наукових досягнень сучасного вітчизняного та зарубіжного мовознавства та формування у майбутніх фахівців основ наукового мислення з перспективою використання матеріалів курсу в педагогічній діяльності.

Курс лексикології передбачає вивчення слова як основної одиниці мови, його морфемної структури; значення слова, зміни значення слова та різних типів значень; сталих сполучень слів фразеологічного та нефразеологічного характеру; основних способів збагачення словникового складу мову, таких як словотвір, запозичення; генетичний, історичний аналіз словникового фонду сучасної німецької мови; а також дослідження проблем лексико- та фразеографії сучасної німецької мови.

Основними завданнями вивчення курсу лексикології сучасної німецької мови є:

- Формування у здобувачів освіти наукового уявлення про системний характер лексики німецької мови з урахуванням місця того чи іншого мовного явища в лексичній системі; розвиток вміння розуміти складні зв'язки між різними лінгвістичними науками: лексикологією, граматиною, історією мови, стилістикою, фонетикою.
- Ознайомлення здобувачів із словниковим складом сучасної німецької мови у всій його різноманітності, з його специфікою в порівнянні з іншими мовами (в першу чергу з українською), з його територіальною, соціальною і історичною диференціацією.
- Ознайомлення здобувачів освіти з проблематикою лексикологічних досліджень, понятійним апаратом лексикології, методами лінгвістичних досліджень з дискусійними проблемами і концепціями, які відображені у найбільш визначних працях вітчизняних та зарубіжних (зокрема німецьких) лінгвістів.
- Навчити здобувачів самому аналізувати мовний матеріал, ставити і розв'язувати наукові лексикологічні проблеми, послідовно застосовувати висунуті теоретичні положення в практиці лінгвістичного аналізу.

Професійна спрямованість курсу полягає у виробленні у здобувачів освіти відповідних науково-професійних вмінь пояснювати лексичні явища на основі їхнього глибокого теоретичного осмислення.

Метою викладання навчальної дисципліни «Стилїстика» є набуття фахових компетентностей, теоретичних знань із стилїстики німецької мови і розвиток практичних вмінь з метою стилїстичного аналізу та лінгвістичної інтерпретації текстів різних стилів, а також підготовки студентів до написання курсових робіт.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Стилїстика» є ознайомлення здобувачів освіти із проблемами сучасної стилїстики, з понятійним апаратом сучасної стилїстики, а також: з головними факторами та закономірностями стилеутворення та систематики стилевих рис, основними критеріями та принципами класифікації функціональних стилів та стильовою оцінкою тексту, зі стилїстичним значенням мовних одиниць та нормою для вживання мовних одиниць у писемному та усному мовленні у конкретній комунікативній ситуації, з різноманітними композиційно-мовленнєвими формами, зі стилїстичними засобами, притаманними системі сучасної німецької мови та оволодіння навичками свідомого вибору стилїстичних засобів для ефективної передачі відповідної інформації при формулюванні власних думок, або ж для майстерності перекладу текстів різних жанрів і стилів. Ці стилїстичні засоби розглядаються послідовно на лексичному і граматичному рівнях. На завершальному етапі вивчення дисципліни студенти роблять стилїстичний аналіз художнього тексту.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, проблемного викладу, дослідницький, метод тестового контролю.

4. Результати навчання (компетентності).

У процесі вивчення теоретичного курсу німецької здобувач освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта. Мова і література (німецька), за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Німецька мова. повинен оволодіти такими **загальними компетентностями (ЗК)** та **фаховими компетентностями (ФК)**, як:

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі для здійснення професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність вчитися, опановувати нові знання й застосовувати їх у практичних ситуаціях, використовуючи інформацію з різних джерел.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземними мовами, працювати в міжнародному контексті.

ЗК 7. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми, бути ініціативним і генерувати нові ідеї.

ЗК 10. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про німецьку та англійську мови як особливу знакову систему, їхню природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 4. Здатність послуговуватися в професійній діяльності знаннями про історико-культурні особливості країн, мова яких вивчається, основні періоди розвитку німецькомовної літератури.

ФК 7. Здатність користуватися наявними та створювати (за потреби) нові навчально-методичні матеріали, зокрема електронні освітні ресурси, використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

ФК 12. Здатність виконувати наукові фахові дослідження з німецької мови, а також оприлюднювати їхні результати.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Осмислює основні завдання педагога-вчителя, який володіє фаховими знаннями і здатен незалежно мислити, відповідально діяти та вирішувати професійні й практичні завдання у галузі освіти / педагогіки, пов'язані з викладанням німецької й англійської мов у закладах загальної середньої освіти для базової школи із застосуванням інноваційних підходів, доцільних методів і

технологій зорієнтованого компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів.

ПРН 2. Вільно спілкується з професійних питань із фахівцями та нефахівцями (в тому числі представниками інших культур) державною та/або іноземними мовами усно й письмово з метою використання їх для організації й управління освітнім процесом.

ПРН 3. Вміє ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її; цікавитися й користуватися сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями.

ПРН 4. Аналізує можливості особистого професійного розвитку, визначає його оптимальний зміст і форми, планує процес свого подальшого навчання й самоосвіти.

ПРН 5. Розуміє фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства; вміє зберігати й примножувати його моральні, наукові цінності і досягнення.

ПРН 6. Вміє фахово вести розгорнутий монолог/діалог та уміло застосовувати вербальні та невербальні засоби спілкування.

ПРН 8. Знає й розуміє систему мови і вміє застосовувати ці знання у професійній освітній діяльності.

ПРН 9. Володіє принципами, технологіями і прийомами створення усних і письмових текстів різних жанрів державною та іноземними мовами.

ПРН 10. Здійснює аналіз мовних одиниць рідної та іноземних мов, визначає їхню взаємодію та характеризує мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 11. Аналізує й інтерпретує твори німецькомовної художньої літератури, визначає їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 12. Ефективно використовує іноземні мови в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

5. Структура освітнього компонента

Лексикологія

Семестр 7

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Семін.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Слово як основна номінативна одиниця в лексико-семантичній системі мови.						
Тема 1. Лексикологія як галузь науки про мову та як навчальна дисципліна.		2		2		ДС

Тема 2. Слово як основна одиниця мови.		2	2	2		ДС,Т, РЗ 4 бали
Тема 3. Лексичне значення слова.		2	1	2	1	ДС,Т, РЗ 2 бали
Тема 4. Полісемія та омонімія.		2	1	2		ДС,Т, РЗ 2 бали
Тема 5. Парадигматичні відношення між мовними одиницями.		2	1	2	1	ДС,Т, РЗ 2 бали
Тема 6. Синтагматичні відношення. Валентність та дистрибуція.		2	1	2	2	ДС,Т, РЗ 2 бали
Разом за модулем 1	34	12	6	12	4	12 балів
Змістовий модуль 2. Шляхи збагачення словникового складу сучасної німецької мови.						
Тема 7. Словотворення в сучасній німецькій мові.		2	2	3	1	ДС,Т, РЗ 4 бали
Тема 8. Запозичення в сучасній німецькій мові.		2	2	3		ДС,Т, РЗ 4 бали
Тема 9. Семантична деривація на рівні слова.		2	2	3		ДС,Т, РЗ 4 бали
Тема 10. Фразеологія.		2	2	3	1	ДС,Т, РЗ 4 бали
Разом за модулем 2	36	8	8	12	2	16 балів
Змістовий модуль 3. Структура словникового складу німецької мови, тенденції розвитку та способи організації у лексикографічних виданнях						
Тема 11. Історичний аналіз словникового складу німецької мови.		2	2	2		ДС,Т, РЗ 2 бали
Тема 12. Соціальна диференціація словникового складу німецької мови.		2	2	2		ДС,Т, РЗ 2 бали
Тема 13. Лексикографія.		2	2	3	1	ДС,Т, РЗ 4 бали
Тема 14. Тенденції розвитку сучасної німецької мови та методи аналізу.		2	2	3	1	ДС,Т, РЗ 4 бали
Разом за модулем 3	30	8	8	10	2	12 балів

Всього годин, балів (поточний контроль)	90	28	22	34	6	40
Види підсумкових робіт						Бали
Модульні контрольні роботи або, за потреби, екзамен						60
Всього балів за роботу в семестрі:						100

Стилістика Семестр 8

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Семін.	Сам. роб.	Конс.	*Форм контроль ю/ Бали
Змістовий модуль 1. Stilistik als Wissenschaftsdisziplin						
Тема 1. Stilistik als Wissenschaftsdisziplin.	12	2	2	8	-	СЗ, ДС
Тема 2. Stiltheoretische Grundlagen. Sprache / Rede-Stil. Probleme der Stilklassifikation. Funktionalstile. Stilzüge.	13	2	2	8	1	СЗ, ДС, ТР/5
Тема 3. Stilistische Bedeutung. Stilmorm. Stilelemente. Wortbildung und Grammatik aus stilistischer Sicht.	17	4	4	8	1	СЗ, ДС, ТР/5, КР/5
Разом за модулем 1	42	8	8	24	2	15
Змістовий модуль 2. Stilfiguren						
Тема 4. Stilfiguren. Tropen. Stilistische Figuren der Hinzufügung.	20	2	2	15	1	СЗ, ДС, ТР/5
Тема 5. Stilistische Figuren der Auslassung und des Platzwechsels.	17	2	4	10	1	СЗ, ДС, ТР/5, КР/5
Разом за модулем 2	37	4	6	25	2	15
Змістовий модуль 3. Allgemeine Begriffe der Makrostilistik						
Тема 6. Zum Problem der Darstellungsarten. Erzählperspektive. Rededarstellung.	17	4	2	10	1	СЗ, ДС, ТР/5
Тема 7. Analyse der literarischen Texte.	20	4	4	15	1	СЗ, ДС, ТР, Р/5
Разом за модулем 3	41	8	6	25	2	10
Всього годин / Балів (поточний контроль, робота в семестрі)	120	20	20	74	6	40
Підсумковий контроль						
Види підсумкових робіт						Бали
Модульні контрольні роботи або, за потреби, екзамен						60
Всього балів за роботу в семестрі (поточний контроль) та екзамен						100

*Форми навчання та контролю: СЗ – семінарське заняття, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ /

ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти передбачає засвоєння ним навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових аудиторних занять (лекційних та семінарських занять), без участі викладача та опрацювання ним теоретичної літератури. Самостійна робота може виконуватися у бібліотеці, в домашніх умовах. Діагностику якості самостійної роботи здобувача та аналіз її результатів викладач здійснює під час семінарських занять, а також в позааудиторний час за графіком консультаційних занять, складеним кафедрою німецької філології з урахуванням потреб і можливостей здобувачів освіти.

Самостійна робота забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними при вивченні навчальної дисципліни: навчальними та методичними посібниками, силабусом, конспектами лекцій, технічними засобами навчання.

Самостійна робота здобувачів освіти включає:

1. Самостійне опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, тобто виділених навчальних тем за змістовими модулями та виконання практичних завдань семінарів.
2. Вивчення окремих тем або питань, що не розглядаються в курсі лекцій, для написання тез або статті.
3. Укладання словника наукових термінів для систематизації вивченого матеріалу та його засвоєння.
4. Виконання практичних завдань з лексикології згідно тематики семінарських занять з метою удосконалення навичок практичного використання словникового та фразеологічного складу мови та розвитку вміння робити лексичний аналіз тексту (виявлення та розпізнавання словотворчих моделей німецької мови, семантичний аналіз словникового фонду мови).
5. Стилiстичний аналіз художнього тексту.

Схема стилістичного аналізу тексту

Textanalyse nach dem Schema:

1. Über den Autor.
2. Gegenstand.
3. Fabel (kurze Nacherzählung).
4. Thema und thematische Gliederung des Textes.
5. Darstellungsart.
6. Rededarstellung.
7. Erzählperspektive.
8. Stilistische Mittel.
9. Die Einstellung des Autors zum Dargestellten.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувачів освіти. Відвідування занять є обов'язковим. Якщо здобувач не може бути присутнім на лекційних заняттях, він має можливість працювати за індивідуальним планом. Виконувати завдання здобувач освіти повинен самостійно. Підготовка до семінарів має бути вчасною.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою і складається із суми балів за поточний контроль знань (відповідь здобувача на семінарах та поточні контрольні роботи/тести, що у сумі становить максимум 40 балів) і балів за підсумковий контроль, який здійснюється у вигляді підсумкової модульної контрольної роботи (60 балів), або усного екзамену, який здобувач складає, якщо підсумкова оцінка з дисципліни становить менше 75 балів, при цьому бали, набрані за результатами модульної контрольної роботи, анулюються.

Оцінювання поточного контролю з лексикології: за виконання практичних та тестових завдань з лексикології на платформі Moodle здобувачі освіти отримують по 2-4 балів, що в результаті становить 40 балів за поточний контроль.

Оцінювання поточного контролю з стилістики:

- Оцінка “відмінно” відповідає 5 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання письмових робіт (тестів, аналізу лексичних одиниць/тексту) і ставиться за широкі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу із дисципліни.

- Оцінка “добре” відповідає 4 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання письмових робіт (тестів, аналізу тексту) і ставиться за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу із дисципліни.

- Оцінка “задовільно” відповідає 3 балам на семінарських заняттях, написання письмових робіт (тестів, аналізу тексту) і ставиться за базові знання теоретичного й практичного матеріалу із дисципліни.

- Оцінка “незадовільно” відповідає 0-2 балам на семінарських заняттях, написання письмових робіт (тестів, аналізу тексту) і ставиться у випадку невиконання практичних завдань та незнання теоретичного матеріалу із дисципліни.

В основі рейтингової системи оцінювання лежить контроль і накопичення відповідних балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність упродовж семестру. Рейтингова система є комплексною системою і враховує не тільки результати навчання, а й інші складники позанавчальної наукової діяльності студента: участь у конкурсах студентських наукових робіт, у роботі наукових конференцій, у підготовці наукових публікацій за обраною із запропонованого викладачем переліку (згідно з фахом і науковими інтересами студента) проблемою. Студентам надається також право вільного вибору теми.

Студенти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові заохочувальні бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку студент інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має

право самостійно визначити валідність, заявлених студентом отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й;
- 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць;
- 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б.

Згідно з [ПОЛОЖЕННЯМ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#) здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Для цього потрібно звернутися із заявою на ім'я проректора з навчальної роботи та рекрутації Університету з проханням про визнання результатів навчання, набутих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом.

Політика щодо академічної доброчесності. В академічній діяльності керуємося [Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#), у якому передбачено самостійну, чесну та відповідальну роботу студента над поставленими завданнями. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладена як на викладачів, так і на здобувачів освіти, які в разі виявлення порушень академічної доброчесності несуть відповідальність, визначену Кодексом.

Учасники освітнього процесу повинні толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися правил академічної доброчесності, самостійно виконувати навчальні завдання; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань забороняється. У разі виявлення несамотійного виконання практичних завдань, ці завдання зараховані не будуть.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо здобувач був відсутній на занятті з поважної причини (хвороба, участь у конференції, у конкурсах та академічна мобільність), він може здати семінар викладачу в індивідуальному режимі (коли викладач має години консультації на кафедрі німецької філології) або на його електронну скриньку. Дедлайном до кожного пропущеного семінару вважається надсилання виконаних завдань семінарського заняття на електронну скриньку викладача до початку вивчення наступного змістового модуля або їх здавання на консультації викладачу.

Роботи (реферати, тези), які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів).

V. Підсумковий контроль

Формами підсумкового семестрового контролю є підсумкова модульна контрольна робота (60 балів) або екзамен (60 балів).

Якщо підсумкова оцінка з дисципліни (сума балів за поточний та підсумковий контроль у формі модульної контрольної роботи) становить не менше 75 балів, то, за згодою студента, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. Якщо здобувач набрав менше 75 балів або хоче підвищити бал, він має скласти іспит, при цьому бали, набрані студентом за результатом підсумкової модульної контрольної роботи, анулюються.

Усна відповідь на іспиті складається з виконання практичного завдання – (повного лексикологічного аналізу мовних одиниць (з лексикології), стилістичного аналізу тексту (із стилістики) та відповідей на теоретичні запитання. Текст для аналізу студент отримує на іспиті.

В оцінці знань студентів враховується:

- 1) достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна);
- 2) обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами навчальної дисципліни;
- 3) логічність викладу матеріалу;
- 4) обґрунтованість власних міркувань;
- 5) уміння інтегрувати та диференціювати знання теоретичного матеріалу та застосовувати їх при виконанні практичних завдань.

- Оцінка **“відмінно”** відповідає **54-60** балам за глибокі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу з теоркурсу німецької мови.
- Оцінка **“добре”** відповідає **46-53** балам за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу з теоркурсу німецької мови.
- Оцінка **“задовільно”** відповідає **36-45** балам за базові знання теоретичного й практичного матеріалу з теоркурсу німецької мови.
- Оцінка **“незадовільно”** відповідає **0-35** балам за незнання теоретичного й практичного матеріалу з теоркурсу німецької мови.

Prüfungsfragen in Lexikologie:

1. Lexikologie als Wissenschaft.
2. Aufgaben der Lexikologie und ihrer Teildisziplinen.
3. Das Wort als Grundeinheit der Sprache. Wesensmerkmale des deutschen Wortes.
4. Problem der Definition des Wortes. Die Definition des Wortes nach Th.Schippan und M.Stepanova.
5. Struktur und Arten der Wortbedeutung.
6. Die semantische Struktur des Wortes. Das Sem. Das Semem / Die

lexikalisch-semantiche Variante der Bedeutung.

7. Die semantiche Komponentenanalyse der Lexik.
8. Motiviertheit der Wortbedeutung. Arten der Motiviertheit.
9. Synonymie. Klassifikation der Synonyme.
10. Lexikalische Antonyme und ihre semantiche Abarten.
11. Homonyme. Differenzierungsmittel der Homonyme und Wege ihrer Entstehung.
12. Bedeutungsüberordnung und -unterordnung (Hyperonymie und Hyponymie).
13. Wege der Bereicherung des deutschen Wortschatzes.
14. Bedeutungswandel.
15. Bedeutungsübertragung. Metapher und Metonymie.
16. Euphemismen und Gründe ihrer Entstehung.
17. Entlehnung. Typen von Entlehnungen im Deutschen.
18. Ursachen und Formen der Entlehnung.
19. Das Wesen des Morphems. Arten der Morpheme.
20. Wortbildungsarten im Deutschen.
21. Komposition. Determinativkomposita. Kopulativkomposita. Rektionskomposita. Possessivkomposita.
22. Zusammenrückung und Zusammenbildung.
23. Kurzwortbildung.
24. Ableitung / Derivation.
25. Vieldeutigkeit.
26. Semantiche Gruppenbildung im Wortschatz: Wortfamilien, Wortfelder.
27. Feste Wortkomplexe und ihre Merkmale.
28. Traditionelle Klassifikation der Phraseologismen.
29. Sprichwörtliche Satzredensarten und Sprichwörter.
30. Erscheinungsformen der deutschen Sprache: Standardsprache – Umgangssprache – Dialekte.
31. Territoriale Gliederung des deutschen Wortbestandes.
32. Soziale Gliederung des deutschen Wortbestandes.
33. Historische Gliederung des Wortschatzes.
34. Klassifikation der Phraseologismen nach I.I. Černyšewa.
35. Paradigmatische Beziehungen im lexikalisch-semantiche System.
36. Phonetische, morphologische und orthographische Assimilation der Entlehnungen in der deutschen Sprache.
37. Übertragung der Namenbezeichnung auf Grund der Ähnlichkeit. Die Arten der metaphorischen Bezeichnungsübertragung.
38. Übertragung der Namensbezeichnung auf Grund eines logischen Verhältnisses. Die Arten der lexikalischen Metonymie.
39. Sozial-berufliche Differenzierung der deutschen Sprache. Termini und Berufslexik.
40. Die UK-Analyse, die Transformationsanalyse des Wortschatzes.
41. Arten von Wörterbüchern.

42. Entwicklungstendenzen der deutschen Gegenwartssprache.
43. Syntagmatische Bedeutungsbeziehungen der lexikalischen Einheiten.
44. Neologismen. Das Schicksal der Neologismen.
45. Archaismen. Archaismen des Begriffs, der Bedeutung, Formarchaismen.
46. Lexikographie.

Prüfungsfragen in Stilistik:

1. Zum Gegenstand und Aufgaben der Stilistik.
2. Stellung der Stilistik im System der Wissenschaften.
3. Definition des Begriffes „Stilistik“.
4. Probleme der Stilklassifikation.
5. Funktionalstile. Ihre Stilzüge.
6. Stilzüge. Determinanten des Stils.
7. Stil. Funktionalstile.
8. Zu den Begriffen Sprachestil / Redestil.
9. Stilistische Bedeutung unter dem syntagmatischen und paradigmatischen Aspekt.
10. Stilschichten und Stilfärbung.
11. Stilnorm. Verstoß gegen die Norm.
12. Stilelemente als variable Sprachmittel.
13. Lexikalische Stilelemente. Stilistische Aspekte der Synonyme. Stilistische Möglichkeiten phraseologischer Wendungen.
14. Wortbildung aus stilistischer Sicht. Transpositionen. Ableitungen. Zusammensetzungen.
15. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache aus stilistischer Sicht.
16. Probleme der Makrostilistik. Erzählperspektive.
17. Darstellungsarten.
18. Rededarstellung.
19. Stilfiguren und zum Problem ihrer Klassifikation.
20. Tropen.
21. Die stilistische Periphrase und ihre Abarten.
22. Metapher und ihre Abarten.
23. Metonymien.
24. Stilistische Figuren der Hinzufügung.
25. Wiederholung und ihre Abarten.
26. Figuren der Entgegensetzung. Häufung des Verschiedenen.
27. Stilistische Figuren der Auslassung.
28. Eingliedrige Sätze und syntaktische Ellipse in verschiedenen funktionalen Stilen.
29. Stilistische Figuren des Platzwechsels.
30. Geschichtliche Entwicklung der Stilistik.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	Відмінно	A	Відмінне виконання
82 – 89	Дуже добре	B	Вище середнього рівня
75 - 81	Добре	C	Загалом хороша робота
67 -74	Задовільно	D	Непогано
60 - 66	Достатньо	E	Виконання відповідає мінімальним критеріям
1-59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Лексикологія

Основна література:

1. Білоус О.М. Порівняльна лексикологія (курс лекцій німецькою мовою): Навчальний посібник: видання 2-ге доопр. та доп. Кіровоград : РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2013. 244 с.
2. Гінка Б.І. Лексикологія німецької мови: лекції та семінари: навч. посібник: вид. 4-те, переробл. і доп. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. 420 с.
3. Король А.А. Lexikologie der deutschen Sprache: Lehrbuch = Лексикологія німецької мови: Навчальний посібник для студ. ф-ту іноземних мов. Чернівці : Книги – ХХІ, 2017. 112 с.
4. Лексикологія німецької мови : навч. посіб. для студ. фак. «Референт-перекладач» / Нар. укр. акад., [каф. герм. та роман. філології; упоряд. Ж. Є. Потапова]. Вид. доп. та переробл. Харків. : Вид-во НУА, 2011. 108 с.
5. Оруй О.А. Лексикологія німецької мови. Lexikologie der deutschen Sprache. Вінниця: Нова книга, 2003. 416 с.
6. Burger H. Phraseologie : Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. Berlin : Erich Schmidt Verlag, 2010. 239 S.
7. Bußmann H. Lexikon der Sprachwissenschaft. Stuttgart : Alfred Kröner Verlag, 1990. 904 S.
8. Fleischer W. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. 3. Aufl. / Wolfgang Fleischer, Irmhild Barz. Tübingen : Niemeyer, 2007. 382 S.
9. Römer Ch. Der deutsche Wortschatz : Struktur, Regeln und Merkmale. 2., überarb. und erg. Auflage. Tübingen : Narr Francke Attempto Verlag, 2019. 234 S.

10. Schippan T. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen: Niemeyer, 1992. 306 S.

Додаткові джерела:

1. Barz I. Die Wortbildung. *Duden*. Band 4. Die Grammatik : 7. Auflage. Mannheim : Dudenverlag, 2005. S. 641–772.
2. Eichinger L. M. Deutsche Wortbildung : Eine Einführung. Tübingen : Gunter Narr Verlag, 2000. 269 S.
3. Elsen H. Deutsche Konfixe. *Deutsche Sprache*. 2005. № 2. S. 133–140.
4. DUDEN. URL : <https://www.duden.de/>
5. DWDS. Режим доступу URL : <https://www.dwds.de/>
6. Fleischer W., Barz I. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. 3. Aufl. Tübingen : Niemeyer, 2007. 382 S.
7. Heusinger S. Die Lexik der deutschen Gegenwartssprache. München : Fink, 2004. 303 S.
8. OWID. URL : <https://www1.ids-mannheim.de/lexik/owid.html>
9. PONS. Online-Wörterbuch. URL : <https://de.pons.com/>
10. Schenkel W., Helbig G. Wörterbuch zur Valenz und Distribution deutscher Verben. Leipzig : VEB Bibl. Inst. 1973. 458 S.
11. Storjohann P. Deutsche Antonyme aus korpuslinguistischer Sicht. URL: https://ids-pub.bsz-bw.de/frontdoor/deliver/index/docId/5064/file/Storjohann_Deutsche_Antonyme_aus_korpuslinguistischer_Sicht_2015.pdf

Література до курсу стилістики

Стилiстика

Основна література:

1. Іваницька М. Л. Практикум зі стилістики сучасної німецької мови. Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2009. 125 с.
2. Bünting K-D. Ratgeber: Stilsicheres Deutsch. Köln: Tandem Verlag GmbH, Königswinter, 2007. 320 S.
3. Eroms H.-W. Stil und Stilistik: Eine Einführung (Grundlagen der Germanistik (GrG), Band 4. Taschenbuch. Erich Schmidt Verlag GmbH and Co. 2014. 293 S.
4. Fix U., Poethe H., Yos G. Textlinguistik und Stilistik für Einsteiger. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. 3. Aufl. Frankfurt a. M.: Peter Lang, 2003. 236 S.
5. Fleischer W., Michel G., Starke G. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache. 2. Aufl. Frankfurt a. M.: Peter Lang, 1996. (Reprint 2012) 341 S.
6. Lysetska N. H. Anstöße zur linguistischen Textanalyse. *Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference «Innovative Technologies in Science»*. (March 2017, Ajman, UAE). Dubai: ROSTranse Trade FZC Company, 2017. № 3 (19), Vol. 4. P. 40–45.

7. Lysetska N., Heidemeyer V. *Stilistik der deutschen Sprache (Vorlesungskurs)*. Навчальний посібник: курс лекцій. (З грифом МОН України, лист № 1.4/ 18-Г-1483 від 23.06.2008 р.). Луцьк: видавничий відділ «Вежа», 2009. 132 с.
8. Michel G. *Stilistische Textanalyse: Eine Einführung*. Frankfurt am Main: Peter Lang GmbH europäischer Verlag der Wissenschaften, 2001. 212 S.
9. Riesel E., Schendels E. *Deutsche Stilistik*. М.: Hochschule, 1975. 316 S.
10. Sandig B. *Stilistik der deutschen Sprache*. Ausgabe Reprint. De Gruyeter: Berlin, Boston. 2019. URL: <https://doi.org/10.1515/9783110832907>
11. Sowinski B. *Stilistik: Stiltheorien und Stilanalysen*. Stuttgart: Metzler, 1991. 247 S.

Додаткові джерела:

12. Казимір В. О., Яремчук І. М. *Stilistik der deutschen Sprache. Lehrmittel für die Studenten* : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Видавничо-поліграфічне підприємство «Апостроф», 2018. 165 с.
13. Лисецька Н. Г. Неологізми німецької мови як об'єкт наукових пошуків зі стилістики та лінгвістики тексту в контексті підготовки майбутніх філологів. *Scientific and pedagogic internship «Organization of educational process in the field of philological sciences in Ukraine and EU countries» : Internship proceedings, August 24 – October 2, 2020. Venice*. Venice: Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2020. P. 83–86.
14. Леся Українка у світі перекладу (вибрані переклади європейськими та східними мовами) / укл.: А. М. Архангельська, О. М. Белих, А. В. Біднюк, Л. В. Бондарук, Ван Їцзінь, О. А. Вишнеvsька, О. С. Воробей, О. П. Гуз, Н. О. Данилюк, С. В. Засекін, І. М. Калиновська, Н. Г. Лисецька, Р. Мерзова, І. Мchedладзе, Н. Наскідашвілі, А. Б. Павлюк, О. І. Приймачок, О. О. Рогач, А. Л. Татаренко, Т. М. Хайчевська, І. В. Чарікова, С. Чхатарашвілі; упоряд. і відп. ред. Н. О. Данилюк: навч. посіб. для студ. спец. 035. Філологія. 2-е вид., випр. і доп. (Рекомендовано до друку та надано гриф «Затверджено вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки» (протокол № 6 від 27.05.2021 р.). Київ: Кондор, 2021. 355 с.
15. Лисецька Н. Г. Стилістичні засоби вираження концепту «Еуропа» у сучасній німецькомовній пресі. // *Modern science: innovations and prospects. Proceedings of the 1st International scientific and practical conference*. SSPG Publish. Stockholm, Sweden. 2021. Pp. 414–417. URL: <https://sci-conf.com.ua/i-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-modern-science-innovations-and-prospects-10-12-oktyabrya-2021-goda-stokgolm-shvetsiya-arhiv/>.
16. Лисецька Н. Актуалізація й узуалізація нових лексем „der Masterplan Migration“ та „Ankerzentren“ у німецькому політичному дискурсі. *Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики : науковий журнал*. / редкол. В. І. Кушнерик та ін. Чернівці, 2019. №. 2 (18). С. 160–167.
17. Лисецька Н. Г. Стилістичне наповнення антивоєнного дискурсу на прикладі твору Марка Рейвенгілла „Freedom and Democracy I Hate You“. *Вісник Луганського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія «Філологічні*

науки». Луганськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», травень 2013. № 9 (268). С. 267–274.

18. Лисецька Н. Die politische Sprache von heute: in Metaphern und Innovationen. «Наукові записки». Серія «Філологічні науки (Мовознавство)». Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. Випуск 105 (1). С. 71–75.

19. Ossypov P. Stilistik der deutschen Sprache. Методичні рекомендації з дисципліни «Стилістика німецької мови». Муколажів, 2019. 106 S.

Лексикографічні джерела та корпуси

1. Німецько-український фразеологічний словник / уклад.: Гаврись В. І., Пророченко О. П. Київ : Рад. шк., 1981. 382 с.
2. Agricola E. Wörter und Wendungen. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1992. 818 S.
3. DUDEN. URL : <https://www.duden.de/>
4. Duden. Das Bedeutungswörterbuch. Band 10. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 2002. 1103 S.
5. Duden. Deutsches Universal Wörterbuch A-Z. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1996. 1816 S.
6. Duden. Das Herkunftswörterbuch. Band 7. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1997. 840 S.
7. Duden. Das Stilwörterbuch. Band 2. Mannheim ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1970. 846 S.
8. Duden. Die deutsche Sprache zur Jahrtausendwende / Hrsg. K. M. Eichhoff-Cypes u. R. Hoberg. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 2000. 344 S.
9. Duden. Die sinn- und sachverwandten Wörter. Band 8. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1998. 858 S.
10. Duden. Redewendungen. Idiomatisches Wörterbuch. Band 11. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1998. 864 S.
11. Duden. Richtiges und gutes Deutsch. Band 9. Mannheim : Dudenverlag, 1985. 803 S.
12. Duden. Zitate und Aussprüche. Band 12. Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 2002. 959 S.
13. DWDS. Режим доступу URL : <https://www.dwds.de/>
14. Friedrich W. Moderne deutsche Idiomatik. Alphabetisches Wörterbuch mit Definitionen und Beispielen. München : Max Hueber Verlag, 1995. 565 S.
15. Langenscheidt Online Wörterbücher. Режим доступу: <https://de.langenscheidt.com/>
16. Lewandowski Th. Linguistisches Wörterbuch, in 3 Bdn. Wiesbaden, 1990. S. 158–162.
17. OWID. URL : <https://www1.ids-mannheim.de/lexik/owid.html>
18. PONS. Online-Wörterbuch. URL : <https://de.pons.com/>

19. Wander K. F. W. Deutsches Sprichwörterlexikon. Ein Hausschatz für das deutsche Volk. B. 4, Leipzig, 1876 (Neudruck Darmstadt 1977), Sp. 1355.
20. WDG – Wörterbuch der deutschen Gegenwartssprache. Berlin, 1961–1977.
21. Weidenfeld K. S. Lexikon der schönsten Sprichwörter und Zitate. Berlin : Bassermann, 2000. 400 S.
22. WORTSCHATZ. Universität Leipzig. URL : <https://wortschatz.uni-leipzig.de/de>